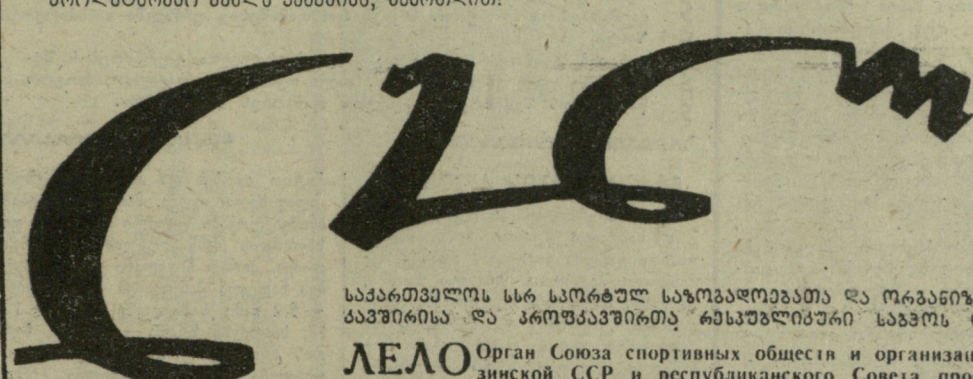

კომპარატიული მრგვალი-ნოვაციური განხილვისას არიან ფიზკულტურული მოქრამების ჭრეპარისი მასობრივობისა და სპორტული მასობრივის ზრდისთვის, სპორტსმენთა აპროგრესული, კომპარატიული, ურთიერთდახმარების, მოქალაქეობრივი მოვალეობის უზენაესი საფუძვლებით აღზრდისთვის.

პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შერიტლით!

1966 წ. ნომერი 16 ოთხთავი. ჟანი 3 333.

№ 222 (3199)

საპარტიო სსრ სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანიზაციების აპარატისა და პროფკავშირთა რესპუბლიკური სახალხო ორგანო

LELO ორგანო Союза спортивных обществ и организаций Грузинской ССР и республиканского Совета профсоюзів

გამოცემის 23-ე წელი

საპარტიო ალკა XV ყრილობის საანგარიშო მოხსენების რეზოლუციიდან.

დღეს თბილისში იხსნება საქართველოს ალკა ცენტრალური კომიტეტის პლენუმი, რომელიც ეძღვნება ფიზკულტურისა და სპორტის შემდგომი განვითარების საკითხებს და რესპუბლიკის კომპარატიული ორგანიზაციების როლს მათ წარმატებით გადაჭრაში.

ამ მნიშვნელოვან მოვლენასთან დაკავშირებით „ლელოს“ კორესპონდენტები შევადნენ პლენუმის მონაწილეებს და ესაუბრენ რესპუბლიკაში ფიზკულტურული მოძრაობის უახლოეს ამოცანებსა და სხვა მნიშვნელოვან პრობლემებზე.

სოფლის სპორტსმენთა მთავარი ძალა კომპარატიული ავანგარდია, — იგი საკმაოდ მრავალრიცხოვანი გახლავთ: 90.000 კომპარატიული სოფლის სპორტსმენი! სწორედ ამიტომ, რომ საქართველოს ალკა ცენტრალური კომიტეტი და „კომპარატიული“ ცენტრალური საბჭო ტრადიციულად ატარებენ ერთობლივ ღონისძიებებს სოფლად ფიზკულტურულ-სპორტული მუშაობის გაუმჯობესების მიზნით.

3. ქლანტი.

„კომპარატიული“ ცენტრალური საბჭოს თავმჯდომარე.

თვის ერთნაირი პასუხისმგებლობით უნდა იბრძოდნენ როგორც ფიზკულტურული, ისე კომპარატიული მუშაკები. „კომპარატიული“ ცენტრალური საბჭოს სადღეისო ამოცანათაგან მთავარია, რომ ამ საზოგადოების ადგილობრივმა ფიზკულტურულმა კოლექტივებმა წარმატებით შეასრულონ თანრიგისათვის მომზადებისა თუ სპორტული ბაზების მშენებლობისა და კეთილმოწყობისთვის აღებული ვალდებულებები.

დღევანდელი პლენუმი უთუოდ მნიშვნელოვან ამოცანებს დასახავს. იქნება ლაპარაკი და საქმიანი კამათი ბევრ მტკიცეულ საკითხზე, რაც სკკპ ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს აგვისტოს დადგენილებამ წამოჭრა.

გელონსუნი საქორები — სოფლად!

ახლა ჩვენს რესპუბლიკაში თითქმის არაა სოფელი, სტადიონი რომ არ ჰქონდეს, მაგრამ ამ სტადიონებს, როგორც წესი, არც მძღვესური ბილიკები გააჩნიათ და არც სექტორები. ჩვენი აზრით, ეს საკითხი სერიოზულ ყურადღებას მოითხოვს. საჭიროა ჩვენმა ახალგაზრდობამ, კომპარატიულმა აქტივმა, ფიზკულტურისა და სპორტის მუშაკებმა ფართო მოძრაობა გაშალონ სოფლად მძღვესური სექტორების მშენებლობის მიზნით.

დარწმუნებული ვართ, პლენუმი ჩვენი რესპუბლიკის სპორტსმენებს კიდევ უფრო დარაზმავს და მეტ სტიმულს მისცემს სსრ კავშირის ხალხს IV საიუბილეო სპარტაკადისთვის საშაღისში.

3. კინაძი.

თბილისის ახალგაზრდობის სპორტული ხელოსანის დირექტორი.

რად მაღალი იყოს. დასაძალი როდია, რომ ერთი და იმავე მწვრთნელის მუშაობის ხარისხი ნაკრებ გუნდსა და, ვთქვათ, რომელიმე სექციაში, მნიშვნელოვნად განსხვავდება, რაც დაუმტკიცებელია მიგვაჩნია.

რასა და სპორტთან. მეტი ყურადღება მიექცევა სპორტის ერთგულ სახეობებს. მაგალითად, სრულიად ახლა დაზამყოფილებული ქართული ჭიდაობის განვითარების დღევანდელი დონე. სომცნობილია, რომ სწორედ მისი კარგი ცოდნა საწინდარი შემდგომი წარმატებისა ჭიდაობის საერთაშორისო სახეობებში.

საკითხი გეგმისა

ამ ბოლო წლებში იკლო მასობრივი ღონისძიებების რიცხვმა და აღარ ჩანს კომპარატივის ავანგარდული როლი ამ საქმეში. სასურველია კვლავ აღდგეს კარგი ტრადიცია. არანაკლებ მნიშვნელოვნად მიმაჩნია სპორტული დარბაზების სპეციალიზების საკითხი. სათანადოდ არ არის გამოყენებული სასკოლო დარბაზებიც.

ვიმედოვნებ პლენუმი კიდევ უფრო დააკავშირებს კომპარატიულ ფიზკულტურულს.

5. გაფრინდავილი,

სპორტის დამსახურებული ოსტატი.

ლაში. ამიტომ დღევანდელი პლენუმი ფიზკულტურისა და სპორტის საკითხებზე დროულად იმართება. მაგრამ მართლ სპარტაკადით როდი ამოიწურება ჩვენი ცხოვრება. ბოლო წლებში ქართველი მოქალაქეები საგრძობლად დაწინაურდნენ. საქმარისია ითქვას, რომ წლეულს ქალთა საკავშირო ჩემპიონატში 4 თბილისელი მოჭადრაკე მონაწილეობს. შემდგომი წინსვლისთვის აუცილებელია დროულად დავამთავროთ თბილისის საჭადრაკო კლუბის მშენებლობა, რომელიც, სამწუხაროდ, ძალზე ჭიანჭურება, აგრეთვე, დავაარსოთ ჭადრაკის უფრნალი. ვფიქრობ, კომპარატიული პლენუმი ამაზეც იმსჯელებს.

მოჭადრაკეებს — კლუბი და უფრნალი!

საპარტიო სსრ ფიზკულტურული მოძრაობის წინაშე გაიხილ დიდი ამოცანა დგას — წარმატებით გამოვიდეთ სსრ კავშირის ხალხთა IV საიუბილეო სპარტაკადის

კომპარატიული რესპუბლიკა

პროფესიულ მოკრივეთა — მოამბედ ალისა (კახიუს კლიე) და ამერიკელ კლივლენდ უილიამსის მატჩი. უილიამსი ალის მსოფლიო ჩემპიონის ტიტულს ეცილებოდა.

მსოფლიო ჩემპიონის შემდეგი მეტოქე ამერიკელი ერნი ტერიელი იქნება.

ალიმ შეხვედრა ჩვეული სისწრაფით დაიწყო და პირველივე რაუნდში მეტოქეს რამდენიმე ძლიერი დარტყმით გაუშასპინდლა. მეორე რაუნდში უილიამსი საჭიერ აღმოჩნდა ნოვდაუნში, — ალი მას ამოსუნთქვის საშუალებას არ აძლევდა.

მსოფლიო ჩემპიონის შემდეგი მეტოქე ამერიკელი ერნი ტერიელი იქნება. (საქ. ინფ.)

გეგმისა

საპარტიო სსრ ახალგაზრდი მატჩების განხორციელება თბილისის ბათუმს ჩამოვიდნენ უნგრეთის მრავალჯერ ჩემპიონი წყალბურთში — ცნობილი გუნდი „დოჟა“ და სსრ კავშირის წლეველდელი ჩემპიონატის ბრინჯაოს პრიზორი — თბილისის „დინამო“. უნგრელებს პირველი შეხვედრა ჰქონდათ აჭარის ნაკრებთან. გამარჯვებს სტუმრებმა — 6:3 (1:0, 1:1, 1:0, 3:2).

მ. შარბანიაძე, (ტელეფონით, ჩვენი კორ.) ბათუმი.

გული რომ გულოვდეს...

დიდი სიხარულით გავცვიანით სკკ ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს დადგენილებას ფიზიკური კულტურისა და სპორტის შემდგომი განვითარების ღონისძიებათა შესახებ. სწორედ ამან გვიკარგვანა გამოგვეთქვა აზრი გავრის მისწავლე-ახალგაზრდების სპორტული ცხოვრების შესახებ.

გავრის ყოველ წელიწადს 100 ათასამდე საბჭოთა მშრომელი, ბავშვი, ახალგაზრდა და უცხოელი სტუმარი იხსენებს. რაიონის ყველა სპორტრიონში, დასახლებული სასალო, პიონერთა ბანაკი და პანსიონატი ატარებენ არა თუ თანამედროვე სამკურნალო კანონებში, კეთილმოწყობილი სპორტული მოედნითაც, სადაც დამსვენებელთათვის რეგულარულად ტარდება ფიზკულტურულ-მასობრივი ღონისძიებები. ზოგიერთ სასალოში დასურული საცურაო აუზებიც აქვს.

ეს კარგია, მაგრამ როგორღა მოსწავლე-ახალგაზრდობაში ფიზკულტურული და სპორტული მუშაობის საქმე?

პირდაპირ უნდა ითქვას, ამ მხრივ დიდად ვერ დავიკვირებით. ბავშვთა სპორტულ სკოლაში მხოლოდ 12 სასწავლო ჯგუფია. ეს კი, რა თქმა უნდა, სავარაირის როდენია. ეს კი არა და, სკოლაში დღემდე არ გააჩნია საკუთარი შენობა, დარბაზი, სპორტთამაშების მოედნები, დასურული საცურაო აუზი, წყალში სასტუმო კომპი და სპორტული ინვენტარი კალათბურთისა და ფრე-

ნბურთის სექციის მეცადინეობები ძირითადად ძველი გავრის პარკის პრიმიტიულ მოედნებზე მიმდინარებს. ეს მოედნები კარგა ხანია უპატრონოდაა მიტოვებული, იქვე, პირდაპირ კი სანემუშოდ კეთილმოწყობილი ჩოგბურთის კორტი. იქ შესვლისთვის ფულს იხდიან. ასევე მიუწვდომელია მისწავლეებისთვის დასახლებული სასალოებისა და სანატორიუმების სპორტმედანებიც. უნებურად გაიფიქრებ, რომ კურორტ-სამხარეთლო მხოლოდ იმ ბაზას უფრო თბილდება და უფლის, რომელიც შემოსავალს იძლევა.

გავრის სპორტსკოლის მძღოლსა და ფეხბურთელებს ქალაქის სტადიონზე ვარჯიშობენ, კალათბურთისა და ფრენბურთის მოედნები კი ამ სტადიონზე დღემდე არ არის. იგი ძლიერს პიონერის მხოლოდ სპორტსკოლისა და ქალაქის ფეხბურთელთა ნაკრების წევრებს. ასობით ფეხბურთის მოყვარულ ბავშვს კი ისეა დარჩენია, შდვისპირა სილამუე და ახალი გავრის ძველ სასალოზე სვდის ბურთი.

ადრე გავრულ სპორტსმენებს ერთი საკმაოდ დიდი თიხი ჰქონდათ, რომელიც ქალაქის სპორტდარბაზის სახელით იყო ცნობილი. ავი იყო თუ კარგი, ყოველ შემთხვევაში, აქ ვარჯიშობდნენ მოჭიდებები, მოკრივეები, ძალოსნები და სპორტსკოლის ნორჩი მოფარეკაელები. მაგრამ შემდეგ სპორტკავშირისა და სპორტსკოლის სულმმართველობამ ეს თიხი რატომღაც კურორტკავშირისა გადასცა. კურორტკავშირმა „დარბაზი“ გადააქცია „სპორტდარბაზად“, სადაც დღემდე უმეტესად ფოტობარატებით, ტელევიზორებით, კამერისა და სეილონის ნაწარმით, ბავშვების სათამაშოებით ვაჭრობენ, სპორტულ ინვენტარს კი აქ იშვიათად წააწყდებით. თუ არის, ისიც უვარვისია (განსაკუთრებით ბურთები). სპორტულ ტანსაცმელზე ხომ ლაპარაკი უნდებოდა!

შეიძლება თუ არა გავრში ფიზიკური კულტურა და სპორტი მასობრივად განვითარდეს? გული რომ გულოვდეს, რასაკვირველია, შეიძლება. ამისათვის, პირველ ყოვლისა, ნაკვეთი უნდა გამოიყოს ახალ გავრში და იქ სპორტული მოედნები მოეწყოს, სტადიონი, სპორტსკოლა და სპორტული დარბაზი აშენდეს. ძველ გავრში კი სპორტული მოედნების რიცხვი უნდა გაიზარდოს. აი, მაშინ შეიძლება ახალი გავრის მისწავლეები მასობრივად ჩაგვება სპორტში.

ა. ფილიპოვი.
გავრის მე-1 საშუალო სკოლის ფიზიკური მასწავლებელი.

ფინ სპორტის სპორტული ცხოვრება

თბილისში დამთავრდა პიონერთა III რესპუბლიკური თამაშები. გამოვლინდნენ გამარჯვებულნი, ისინი, ვინც არტყეში უნდა გაემზავროს პიონერთა საკავშირო თამაშების ფინალში სასაპარტეზოდ.

ნორჩ ტანმოვარჯიშეთა და კალათბურთელთა ტურნირების შედეგებზე უკვე ვიუწყებოდით. ახლა თვალს გადავავლოთ, როგორ წარმოართა შეჯიბრება სპორტის დანარჩენ სახეობებში.

მტაცებ ნების კაპიტანი

კსაშუალო სკოლის ნორჩ მძღოლისათა გუნდის კაპიტანი, მტაცებ ნებისკაცი პატრიკი. წლეულს, მისივე სკოლაში მძღოლისათა შეჯიბრება ტარდებოდა „ლონიშიური გაზფხელის“ პრეზიდიუმის ვადის ასპარეზობაში მონაწილეობის უფლებას არ აძლევდნენ, პატარა ხარო, მაგრამ იგი დაქინებოთ ითხოვდა თავისას. რაღა გაეწყობოდა, — ფიზიკურის მასწავლებელმა და შეჯიბრების მთავარმა მსახურმა ვ. ქალდევილმა მისთვის გამონაკლისი დაუშვა. 14 წლის ბიჭმა სიმაღლეზე სტომამს ცხელა ძალი, 155 სმ-ს გადაეწვია და უფროსები ჩამოიტოვა. პიონერთა რესპუბლიკურ თამაშებში კი ვადიმო 160 სმ-ზე გადახტა. კარგად გამოვიდა იგი პიონერული თიხილის სხვა სახეობებშიც (60 მ რბენა — 7,6 წამი, სიგრძე — 4,70 მ) და პირად ჩათვალა პიონერთა შორის რესპუბლიკაში უძლიერესის სახელით მოიპოვა.

კაპიტნის მაგალითს მიბაძეს 52-ე სკოლის სხვა წარმომადგენლებმაც და გუნდმა არტყის საფურთი გაინაღა. გოგონათა კოლექტივიდან ეს უწყემა ბათუმის მე-13 საშუალო სკოლის გუნდმა მოიპოვა. პირად ჩათვალა პიონერულთა არავის დაუთმო ბათუმელთა კაპიტანმა ვერა ფედოსენოვამ (60 მ რბენა — 8,6, სიმაღლეზე სტომამ — 130 სმ, სიგრძეზე სტომამ — 442 სმ, ბურთის ტყორცა — 41,25 მ).

მძაფრი ბრძოლა გაჩაღდა სოფლის ნორჩ მძღოლისათა შორის. ერთმანეთს პირველობას ეცილებოდნენ გლდანის სპორტული სკოლა-ინტერნატისა და მახარაძის რაიონის ცხემლისხიდის საშუალო სკოლის გუნდები. სხვათა შორის, ცხემლისხიდელები I და II რესპუბლიკური თამაშების ჩემპიონები არიან. ისინი ორჯერ იყვნენ არტყეში: 1962 წელს სოფლის სკოლებს შორის III, ხოლო 1964 წელს — II ადგილი დაიკავეს. ცხემლისხიდელებმა გოგონებმა და ბიჭებმა გლდანულ მეტოქეებს 24

ქულით აჯობეს და არტყის საფურთი კვლავ ხელთ იგდეს. მათ გამარჯვებაში მნიშვნელოვანი წვლილი მიუძღვის ფიზიკურის მასწავლებელს ვ. გვარჯილაძეს. პირად ჩათვალაში ყველას აჯობეს ნაღველა ჭანუყვაძემ (60 მ რბენა — 9,2 წამი, სიმაღლეზე სტომამ — 125 სმ, სიგრძეზე სტომამ — 481 სმ, ბურთის ტყორცა — 45,36 მ) და ლენინგორელმა თამაშ სუსაშვილმა (60 მ რბენა — 7,9 წამი, სიმაღლეზე სტომამ — 151 სმ, სიგრძეზე სტომამ — 532 სმ, ბურთის ტყორცა — 45,20 მ).

თბილისელთა და გურჯაანელთა გამარჯვება

ტბილისის 103-ე საშუალო სკოლის ფრენბურთელთა გოგონებმა პირველი დიდი წარმატება იხვიეს შორში, როცა დედაქალაქის ჩემპიონთა მოთხოვნის საშუალო ასაკის მოსწავლეებში წლეულს მათ მაგალითს პიონერებმაც მიბაძეს. — პიონერთა სასალოის თასიც იგდეს ხელთ და დედაქალაქში უძლიერესთა სახელიც არ დათმეს. მერე ვერი რესპუბლიკურ თამაშებზე მიდგა. 103-ე სკოლაში ყველა შემგებრა მოიგეს (თბილისის 72-ე სკოლათან — 2:0, ქუთაისსკოლათან — 2:0, ბათუმელებთან — 2:0, ტყავარელებთან — 2:1) და თასი დაისაკუთრეს.

ბიჭებში ყველაზე აჯობა იხვიეს 54-ე საშუალო სკოლის ფრენბურთელთა შმა, რომლებმაც გადაწყვეტი შეხვედნაში დაამარჯვეს ბათუმელი პიონერები — 2:1.

სოფლის სკოლებს გუნდებიდან არტყის საფურთები გურჯაანელმა გოგონებმა და ბიჭებმა დაისაკუთრეს. მათ ყველა შემგებრა მოიგეს.

ცისფარ ბილიკაშვი

6ორი მოცურავეთა ასპარეზობაში თავი გამოიჩინა სოსოების მე-8 სკოლის მოსწავლე, 11 წლის სანა შელენსკი. რომელმაც 100 მეტრზე თავისუფალი სტილით ცურვაში აჩვენა II თანხის შედეგი — 1:10,5. სანამ მეორე დღესაც იმარჯვა და ყველა ჩემპიონთა 100 მეტრზე ბატონფლით ცურვაში — 1:30,2.

მაგრამ შელენსკი ერთადერთი გამონაკლისი იყო, — დანარჩენ ღონისძიებებში მხოლოდ თბილისელ სპორტსმენებს ხელთ გამარჯვება. მაგალითად, გოგონათა შორის 100 მეტრზე თავისუფალი სტილით და შურზე ცურვაში უძლიერესი იყო 116-ე სკოლის წინამძღვენი ვ. კორნიევი (1:21,1 და 1:29,9), 100 მეტრზე ბრასით ცურვაში კი გამარჯვა მ. დალიანმა (1:16-ე სკოლა) — 1:44,3. ბიჭებში ამ სახეობაში ყველას აჯობა ს. ხარხოზა (27-ე სკოლა) — 1:35,0. მისმა თანაგუნდელმა ვ. გონჩაროვმა 100 მეტრზე შურზე ცურვაში იმარჯვა — 1:22,2, ი. ხარგარინამ (გოგონებში) კი — 1:00 მეტრზე ბატონფლით ცურვაში — 2:04,5. ესტაფეტა 4x50 მ ბიჭებში 27-ე სკოლის წარმომადგენლებმა მოიგეს, ხოლო გოგონებში — 116-ე სკოლის მოცურავეებმა.

გუნდურ ბრძოლაში პირველობა 27-ე (ბიჭებმა) და 116-ე (გოგონებმა) საშუალო სკოლების ნორჩმა სპორტსმენებმა დაისაკუთრეს.

3. ბუკია.

სახანძრე

„სპორტაის“ რაიონის მონაპირაჯეთა შეჯიბრებაში 12 კაცი ჩაება. ჩემპიონის სახელი დაისაკუთრა საჩხერის საყალიბე ქვიშების მფაროთა სამმართველოს მუშამ ე. ხუციშვილმა. II იყო საჩხერის სატყეო მეურნეობის მეტყევე-ინჟინერი ა. ესებუა. ხოლო III — ქუჩის სასალო ს. მაკარაშვილი. გამარჯვებული დაჯილდოვდნენ ფანიანი საჩუქრებით და სიგელით.

ა. ანასაშვილი.

წვილები ჩეხეთის დავის მხარეში!

გულისტყვილით გწერთ, მაგრამ რა გაეწყობა, რატომღაც ჩვენში, თანეთში, ქართული ჰიდაობის განვითარებისთვის არავინ ზრუნავს. არც ერთი სექცია არ მუშაობს, მხოლოდ სკოლა-ინტერნატს აქვს ლიბები და ისიც ხალხდაცა მიჩქნაული. წვრთნის მსურველი კი ბევრია. ზოგს გამოცდილება აქვს, ადრე უფარჯიშა კიდევ. მხოლოდ ერთი მოთავე, ხელმძღვანელი გვჭირდება საქმე რომ დიძრას.

ხომ არის ვიღაც, ვისაც რაიონში ფიზკულტურისა და სპორტის განვითარებისთვის ზრუნვა ევალება? ამისთვის ხომ მას ვასამარტოვებ ეძლევა. რაღა არის ასე უუფრადებოდ მიტოვებული რაიონული ცენტრი?

დაგვეხმარეთ, იქნებ ამ წერილმა მაინც გამოაფხიზლოს თიანეთის სპორტულ ორგანიზაციათა მესვეურები.

6. ჯანანაშვილი.
თიანეთი.

დილიდან საღამომდე...

ქუთაისის „დინამოს“ სტადიონზე დილიდან საღამომდე არ წყდება ახალგაზრდების წვრთნა. აქ ვარჯიშობენ ფეხბურთელები, მძღოლსნები, მსროლელები და სხვა სახეობათა წარმომადგენლები. მარცხენა ხუროთზე თქვენ ხედავთ მძღოლსანთა მეცადინეობას, რომელსაც მწვრთნელი ცხვედაინი ატარებს. სიგრძეზე სტემა მეორეთანხროვსანი ლ. ფრუიძე; მარჯვენაზე — ახალგაზრდა თანამედროვე ხუთბიდელები სროლაში მორიგი წვრთნისას. მათ ხელმძღვანელობს ამ სახეობის ვეტერანი ლ. ადვიშვილი.

ფოტო. თ. გაჩეჩილაძისა.

თვითღინება რა ხეირს მოგვსებს?

იყო დრო, როცა კრივის ზესტაფონში დიდ პატივს სცემდნენ. სექციები ნაყოფიერად მუშაობდა ტკინიგულთა კლუბისა და ფერო-ნორდლანთა ქარხნის დარბაზებში. იმ ბედნიერ დროს კრივის მოყვარულებს სხვადასხვა შეჯიბრებაში მონაწილეობის საშუალებაც ჰქონდათ, მზალდებოდა თანრიგისანი მოკრივეები.

ახლა კი... კრივის განვითარება თვითღინებას და ზოგიერთი აქტივისთვის ენთუზიამსაა მინდობილი. ერთ-ერთი მათგანია ელდარ სარქისოვი, რომელიც ყოველწინარდ ცდილობს ფეხზე წამოაყენოს კრივის დაცემული ავტობიტეტი. ენთუზიასტმა საწვრთნელ „ნაზალ“ საკუთარი ბინა გამოჰყო. იყიდა რამდენიმე წყვილი ხელთათმანი, მოაწყო რინგი, შეკრიბა ახალგაზრდები და საქმეს მიჰყო ხელი.

მაგრამ ასეთი საშუალებებით განა შეიძლება ფონს გასვლა? რაიონის სპორტის მესვეურებმა ახალგაზრდობის მონდომებასა და სურვილს ორგანიზებული ხასიათი უნდა მისცენ. და აი, მხოლოდ მაშინ აღდება აქ კრივი თავის უფლებებში.

3. ალქანსძი.
ზესტაფონი.

ს ს ს ს ს

ხსრ კავშირის ჩოგბურთის ფედერაციამ მიიღო საგანგებო გადაწყვეტილება, რომელიც მოუწოდებს ჩვენს ჩოგბურთელ ქალებს (პირველ ყოვლისა, ახალგაზრდებს) გაააქტივონ თამაშის სტილი, იზრუნონ მისი მოდერნიზებისა და მსოფლიო სტანდარტის დონემდე აყვანისთვის. დადგინდება, რომელშიც მანარაკია ჩვენს ქალთა ჩოგბურთის ქრონიკული ჩამორჩენის შესახებ, მიმართულია მათ წინააღმდეგ, ვისაც არ სურს უღალატოს თამაშის ჩვეულ მანერას, ვინც მხოლოდ უკანა ხსაზე მოქმედებს ამპობინებს და გურბის მწვავე, უშედეგათო თამაშს მადლებთან. დაბს, ზოგს არ სურს შეცვალოს თამაშის ძველებური ყადაღა, თუმცა ეს მისი, რომ ასეთი სტილი საერთაშორისო ასპარეზობებში წარმატების არავითარ ხანას არ იძლევა.

კანონზომიერია თუ არა საკითხის ასე დასმა? ხომ არ წარმოადგენს იგი სპორტში ერთგვარი „იძულებითი“ გადაწყვეტილების მაგალითს, ხომ არ არის საჭირო საბოლოო სიტყვა მივიღოთ, თუ შეიძლება ითქვას, ბუნებრივ შერჩევას, რაც გალონა ბავშვებს მაგალითისაგან, თავისთავად წამოსწვედა მთავარ როლებში თანამედროვე, უმეტეს სტილის ჩოგბურთელ ქალებს?

ყველა ამ კითხვას მე ასე ვუბასუნებდი: თუ მაინცდამაინც, ფედერაციის ამ გადაწყვეტილების გამო ერთადერთი საყვედური გვეუქმის, იგი, სულ ცოტა, ერთი წლის წინ უნდა მიეღოთ. იმიტომ, რომ ჩვენს ქალთა ჩოგბურთის საგანგებო მდგომარეობა უკრ კიდევ 1965 წელს, ხარკოვის საკავშირო ჩემპიონატმა ცხადყო.

რეორტ. ცნობილია, მაშინ III ად-

გილი დაიკავა ახალგაზრდა ესტონელმა ჩოგბურთელმა ტიუ კივიმ. მერვედწინაწინ იგი შეხვდა ვივიტა სტატკას, ძალიან პასიური სტილის ჩოგბურთელს, რომელიც ქულის გათამაშებისას მხოლოდ ერთ მიზანს ისახავს — ბურთი მეტოქის მხარეს გადააგდოს. კივი თამაშის კლასიკური თეორიის მალადაგას სატიკავზე, მაგრამ ფრენიდან და თავის ზვეით დარტყმისას გაუბედავად მოქმედებს, ასეთი დარტყმა კი უნებარი წამალია ე. წ. „რსვეის“ სტილის წინააღმდეგ. ამის შედეგად, სატიკამ პირველი პარტია მოიგო (6:1), მეორეშიც დაწინაურდა (5:2) და კივი მხოლოდ ხასწავლამ იხსნა მარცხისაგან.

შემდეგი სტილის თამაშთან უმძრანად გახლდათ ტიუ სომეც (ახლა სიმსონი), რომელმაც I ადგილი დაიკავა და ამიტომ ტურნირში მისი გამარჯვება ყველაზე ნათლად დალადება ქალთა ჩოგბურთის არასასარბილო მდგომარეობაზე. ანდა, ალვეტინა ილიანა და 16 წლის ოლია მორთოვას მატჩი გა-

ვიხსენით. უფროსების ე. წ. „რსვეით“ გატაცებამ მორთოვაზე ისე იმოქმედა, რომ გოგონამ ამ შესვედრამი სრულად უარყო მისთვის დამახასიათებელი აგრესიული სტილი. ერთ-ერთი ქულის გათამაშებისას ბურთმა ბაღეს 130-ჯერ გადაუფრინა!

თავს ნებას მივცემ მოვიყვანო ჩემივე სიტყვები, რასაც ხარკოვის ჩემპიონატის შემდეგ ვწერდი ახალი ამბების სააგენტოს სპორტულ მაცნეში:

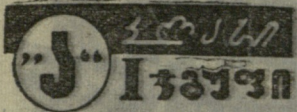
„მოვიღეთ თავისებური პარადოქსი: ჩოგბურთის ვეტერიან ქალთა ახალგაზრდა ცვლამ (კივი ოცდაერთი წლისაა, სომეც — ოცდაერთის), დაახლოებით იგივე სტილი მოიტანა, რისთვისაც ცხადდება სპორტის არაერთხელ უსაყვედურ ჩოგბურთის ფედერაციამ... იმის გამო, რომ პასიურმა თამაშმა ძლიერი ჩოგბურთელებიც კი გაიტაცა, ჩვენ ზოგი-

ერთ მწვრთნელსა და ფედერაციის უნდა ვუსაყვედუროთ. სწორედ ესენი უნდა დადგინდნენ რა ვისა ადგას ჩვენს ქალთა ჩოგბურთში.“

ამას ვწერ ერთადერთი მიზნით. მინდა ვითხროთ, რომ ქალთა ჩოგბურთის არასასარბილო სურათი კარგა ხანია ცხადია. უკანა თუ ეს კიდევ ერთ დადასტურებას საჭიროებდა, იგი მივიღეთ ბოლო, აღმა-ათის ჩემპიონატში (უკვე ფედერაციის გადაწყვეტილების შემდეგ). იგივე კივი შეხვდა ესტონეთის ჩემპიონს კიარმასს, რომელმაც თითქმის სატიკასგან მთლიან უსაყვედურ კვლავ აშკარად პასიური, მაგრამ „ამტანი“ სტილი, კივის კვლავ ვერ გამოუღლის თავსუვიდან დარტყმები, კვლავ აგებს პირველ პარტიას და მხოლოდ ძალებს დიდი დაძაბვით ასტრებს საბოლოო გამარჯვებას. ახლა,

შენი შვანები ჩოგბურთზე

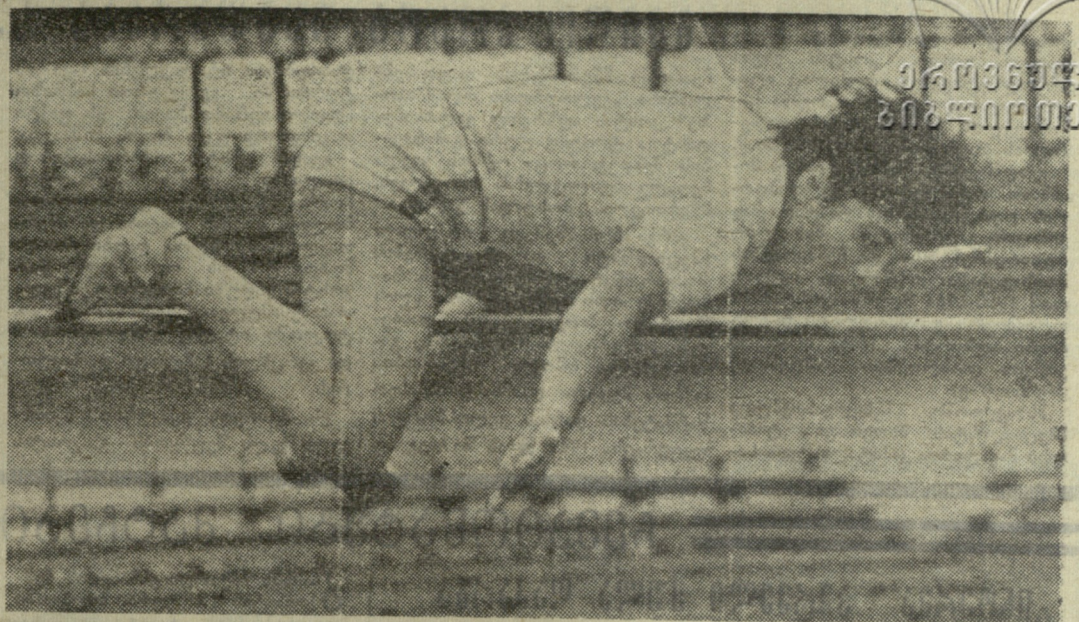
ლელორთა გათავაზების სხრილი

სსრ კავშირის პირველი ფაზისთვის

მედიკამენტების 15 ნომერისათვის

Table with 6 columns: Name, M, D, G, V, B, P. Lists various medicines like 'დინამო', 'ლინაპო', etc.

სურათზე: საქართველოს ჩემპიონი სიმალეზე სტომაში, ქუთაისელი ჯულიეტა ჩუბინიძე („სპარტაკი“) ახალრეზობისას.

სრულიად ალბენა

ბაქოში, 17 ნოემბრიდან 7 დღეებამდე, აზერბაიჯანის ჯანდაცვის დეპარტამენტის თანხმობით გაიმართება ამიერკავკასიის მოჭადრაკეთა არაოფიციალური პირველობა. ეს იქნება მივიწყებული ტრადიციის აღდგენა.

რ. აბრამიანი (9), მხოლოდ 13 წლის შემდეგ, 1948 წელს შეიკრიბენ სასპარტოლო ამიერკავკასიის მოჭადრაკეთა ბრძოლა დასრულდა: მკაცრად მოგზავრებული: II ადგილი დაიკავებდა ტ. პეტროსიანი, III - ა. ებრაძე.

და აი, ასლა ბაქოში აზერბაიჯანელი მოჭადრაკეები უმასხინდლებენ საქართველოს და სომხეთის კოლეგებს. ტურნირში მხოლოდ ოსტატები და ოსტატობის კანდიდატები ითამაშებენ, რათა კანდიდატებს ოსტატობის ნორმის შესრულების შესაძლებლობა ჰქონდეთ.

ბრინჯაოს მორკინალთა გამოსახულება

1943 წელს ტელ-აგრაში (ერაყი) არქეოლოგებმა საინტერესო ნივთი იპოვეს. მუშერთა უძველესი ტაძრის ნანგრევებში აღმოჩნდა თასი, რომელსაც საყრდენად ორი მორკინლის გამოსახულება აქვს. მოჭიდავეები კამარში ჩაფრენიან ერთმანეთს. კომპოზიცია ალასგუა სივრცით, დინამიკით. ამ თასმა ნ. ათასი წელი დაიკვი მიწაში!

მორკინალთა ტექნიკა წმინდად შემონახულია. მაგრამ ეს ჯერ მხოლოდ პირველი შთაბეჭდილება გახლავთ. ბრინჯაოს გამოსახულების გამოცანამ აიძულა ასალაგზარდა ენთუზიასტი ასლა მუშერულ ენას ჩააჯდომოდა. მასალა ამ უძველესი ენის შესახებ ძნელი მისაკვლევია აღმოჩნდა. ჯერ დაიშურის უნივერსიტეტის მუშერულ-გერმანული ლექსიკონი მოთხოვნილი და ქართულად თარგმნიდა. ასლა კოლუას უკვე 20 ათასი სიტყვა აქვს ნათარგმნი და სწორედ ეს სიტყვებია პირველი გზა - მისი ვარაუდის პასუხის კვლევისა.

ბრინჯაოს მორკინალთა გამოცანა თითქმის არ იყო ძნელი ამოსახსნელი. ცხადი იყო, რომ ეს ვახლავთ ერთ-ერთი უძველესი გამოსახულება მოჭიდავეებისა, რომ მუშერული და ქართული ენების თანხველა და საქართველოს არქეოლოგიური მონაპოვრები მოწმობდნენ ქართული ტილოების უძველესიდან წარმოშობას.

„იზლიკი“ - ეს სიჭაბუკეა

ტამპინში, 12 ნოემბერი. მუშაველი მათილიკა, ლაქარდარდარი ჭიჭური, რუხი მარბარდო, რამდენიმე ნათელი, შოლი და წანანავი კიდევ უფრო გამოკვეთს ვეება შენობის სიჭაბუკეა და სიმსუბუქეს. სულ ასლანან „პატარაობის“ სტადიონის გვერდით აღმართა მძლეობის მანქანა, რომელსაც სახელად „იზლიკი“ (სიტყვა რუსულიდან) აქვს. იგი პირველი ხორცმესხმა „სილუუსპორტპროექტის“ ერთ-ერთი ტიპური პროექტისა. თუმცა უნდა ითქვას, რომ ტამპინში სპორტის განვითარება არქიტექტორმა ნ. მურაგიანი-

ვამ, ინჟინრებმა ე. ოსადრი და მ. შენგერმა ტიპური პროექტი არსებითი შესწორებებით შეიტანეს. მაგრამ ეს შესწორებები იმდენად მიზანშეწონილია, რომ, აღმატ, მალე თავადაც ტიპური გახდება. თუმცა, ცვლილებებზე შემდეგ, ჯერ კიდევ თავდაპირველ ცნობებს მოგაწვდით. მანქანის სიგრძე 126 მეტრია, სიგანე - 30. კედლებს გასწვრივ 200-მეტრიანი სარბენი ბილიკი ჩანს... შესწორებები აქ იწყება. სარბენი ბილიკი რეზინისა, მეტონის ვირაჟებსაც რეზინისავე კვადრატები აკრავს -

მანქანის ფიცარნაგები სცინდაც გამოდგება, რინდაც, თამაშების მოდინდაც, 2-3 საათში შეიძლება დაიდგას და მოისწავს ტრინებში. კიდევ ერთი შესწორება: უკვე მოწყობა განათება; შეუკვეთეს რადიოაპარატურა, რათა არც ერთი ბეჭე არ დაიკარგოს. 15-ჯერ მძლეობის იქნება ვენტორატი. უზარმაზარ დარბაზში პარტი ერთ საათში საჯებით შეიძლება გაიმუშავდეს. ტამპინის მანქანის მშენებლობის გამოშვება ბევრ ქალაქის მშენებლებს გააძლიერებდა. მათ თავისებურად უნდა გამოიყენონ ის-

ტატობა უზრუნველყოფს სტრუქტურის, რომლებმაც სპორტული ნაგებობა სტანდარტული კოლონიებით, პანელებით, სახურავებით, კოჭებით და წამყვებით შექმნეს. ჩველებრივად სიმამ მასალას სამშენებლო მენიბრებისთვის იყენებენ. ყველაფერი ეს სპორტმშენებლობის მიაწობა ტამპინის ასაწყობი რეინა-ბეტონის ქარხანამ შენობა, რომელიც 9-ბალიანი მინისფერას გაუძლებს, ააგეს ტამპინის № 159 ტრესტის ინჟინრებმა.

„იზლიკი“ მალე უმასხინდლებს ჩვენს ქვეყნის საუკეთესო ტანმოვარჯიშეებს.

გვიან

როგორ გავიდა ფინალში რენა აბჟანდანი? მის მტკიცე ნებისყოფას, შრომისმოყვარეობასა და ამტანობას დიდ პატივს ვცემთ, მაგრამ შეუძლებელია არ გაიღიროს, რომ აბჟანდაძის თამაშის სტილი საკავშირო ჩემპიონატის ფინალისთვის შეუფერებელია.

იქნებ შემოძვდნენ, თუ აქტიური თამაში გარკვეულ, ხოლო პასიური ცუდი, საკანგებო გადაწყვეტილება რა საჭიროა? განა თანამედროვე სტილით მოთამაშე მოჭადრაკეები ისედაც არ უნდა ამარცხებდნენ მათ, ვინც მოძველებულ ყაიდის ვერ თმობს?

აზალაგზარდებს, თამაშის ახლებური სტილის ათვისებაში, იმ სტილისა, რომლითაც კარმასსაც იოლად მოუგებენ. თუ მართალი გინება, მძლეობა, თანამედროვე მანერით მოთამაშე მოჭადრაკეებს პასიური სტილი არ უნდა ანიშნებდეთ. საკამარის იყო გენმახალა-ათის ჩემპიონატის ფინალური მატჩი. მაგრამ იოლი გამარჯვება აბჟანდაძისთან განა მხოლოდ კვირველი ჩოგბურთის იმედიით ტალანტით აიხსნებოდა? არა, - თამაშის დღეებამდე სტილით მოუფო გუმინდლეს.

სტილსა და თამაშის ხელწერას. აქ არ ჩამოვთვლი ყველა წამახალი-ხელე და დამსჯელი ზომას, რაც ფედერაციამ მიიღო. ძირითადად ყველა ეს გადაწყვეტილება სწორია. განა მძლეობა, ვუკვთ, ის აზრი, რომ საერთაშორისო ტურნირებში მონაწილეობისთვის კანდიდატების შერჩევისას უპირატესობა თანამედროვე სტილით მოთამაშე მოჭადრაკეებს უნდა ეძლეოდეს? ანდა რითაა ცუდი, რომ ტურნირებში აქტიური თამაშისთვის სპორტსმენი სპეციალურად პირველით წაასლის-დეს? ვფიქრობ, გადაწყვეტილება სპორტის ოსტატების წოდება მიიწიქის მხოლოდ იმ მოჭადრაკეებს უნდა ეძლეოდეს, რომლებიც თანამედროვე ავანტიური სტილით თამაშობენ. არც ეს არაა ურიგო. თუ ოსტატობა, ოსტატობა იყოს! და მანერსა-მეფოლე გეგინებმა ერთი მეტად მნიშვნელოვანი მოთხოვნა: რომ მოჭადრაკეები უმძლე სპორტსმენი ორჯერ მაინც უნდა გაივლიდნენ ბადესთან (ლაპარაკია ჩოგბურთულ გოგონათა შეჯიბრებებზე).

ეს მოთხოვნა შეიძლება გონივრულია, მაგრამ ჩოგბურთის წესებს, ე. ი. ამ თამაშის აზრსა და დედარსს უწინააღმდეგობა თუ სპორტსმენმა ბადესთან მუშაობისას დაიწყო? ვფიქრობ, პრაქტიკა არ გამართლებს ამ ზომას, რომელსაც ბრძანების ხსინა-ათი აქვს. ჩოგბურთული ქალები ბრძანებითა და იმულებით როდი უნდა გავყავდნენ ბადესთან. უფრო გონივრულია შეუქმნათ მათ სიმისო პირობები, რომ თავად შეიკონო აქტიური თამაშის უპირატესობა.

გვიღო კოსტა ესაუბრება სპორტსმენებს

„ფიზკულტურა ი სპორტმა“ გამოსცა ცნობილი იტალიელი მწერ-თნელის გვიღო კოსტას წიგნი „რბოლა ტრეკე“, რომელიც იტალიურიდან რუსულად თარგმნა საქართველოს ველოსპორტის ფედერაციის თავმჯდომარემ მ. ბარამიამ.

გვიღო კოსტა სამართლიანად მიანიხნათ თანამედროვე ველოსპორტის უდიდეს სპეციალისტად. მას ვერაინ გაუტოლდება მსოფლიო რეკორდსმენებისა და ჩემპიონების მომზადებაში. საკმარისია ითქვას, რომ 1960-1964 წლებში კოსტამ 11 ოლიმპიური და მსოფლიოს 6 ჩემპიონი აღზარდა (რომ არაფერი ეთქვათ დაახლოებით ამდენსავე პრიზიორზე).

მსოფლიოში სახელგანთქმული სპეციალისტის ბიოგრაფია ტიპიური მაგალითია კაპიტალისტურ სა-

მყაროში მწერთნელის დაუფასებლობისა. „ველდრომო ოლიმპიკონე“ კოსტას აღზრდილ ველოსპორტის ტრიუმფალური გამარჯვების შემდეგ, როცა ოქროს ყველა მედალი იტალიელმა მოიპოვეს, მწერთნელი... პოსტიდან გადადგა.

კარგა ხნის შემდეგ იტალიელი სპეციალისტი დანიის ნაკრების მთავარ მწერთნელად დანიშნეს. რამდენიმე თვის თავზე კი (1962 წლის მსოფლიო პირველობაში) დანიელმა კი ერიკ ენსენმა 4 კმ-ზე გამოდევნებით რბოლაში ჩემპიონის ოქროს მედალი დაიმსახურა. ასეთ წარმატებას დანიის ველოსპორტის ფედერაცია 1949 წლის შემდეგ არ

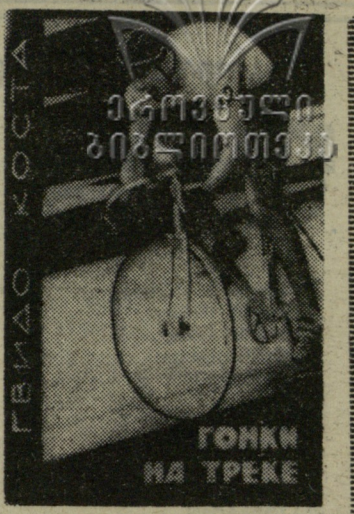
ღარსებია. იტალიელმა კი იმ ტურსშივე ვეღც ერთი სამარხო აღვილი ვერ მოიპოვეს. ეს ფაქტი თავისთავად უკვე ბევრს ნიშნავდა. გვიღო კოსტას მხარდასაჭერად იტალიაში შეიქმნა სპეციალური მოძრაობა, რომელმაც, ბოლოსდაბოლოს, თავისი გაიტანა და მწერთნელი სამშობლოს დაუბრუნა. ეს მოხდა ტოკიოს ოლიმპიადის წინ. კოსტამ ენთუზიამით მოკიუა ხელი თანამემამულეთა წერთნის და აი, ტოკიოში იტალიელმა ოქროს 2 და ვერცხლის 4 მედალი დაისაკუთრეს.

ეს მცირედი ექსკურსი მკითხველს ხელს შეუწყობს გ. კოსტას

აზრებისა და მეთოდების ჯეროვან შეფასებაში.

წიგნი 3 ნაწილისგან შედგება. პირველი ნაწილი („შევიდეთ ტრეკის სამყაროში“) ველოსპორტის საერთო საკითხებს ეძღვნება, II ნაწილი სპორტსმენთა ტექნიკურ-ტაქტიკურ მომზადებას ეხება („შევისწავლოთ რბოლა“). III ნაწილში ლაპარაკია ველოსპორტის კვებაზე, საერთო ფიზიკურ მომზადებაზე, სამედიცინო კონტროლზე, შსაზე, თვითმასაჯზე და სხვ.

წიგნი, რომელსაც დართული აქვს სსრკ-ის ველოსპორტის მწვრთნელის გ. ბახვალაის წინასიტყვობა, უხვადია ილუსტრირებული და ღირს 33 კაპ.

ჩემპიონატები, მატჩები, დიდებები

„ინტერპა“ პირველი ქულა დააპარბა

იტალიის ჩემპიონატის VIII ტურში ამ ქვეყნის ფეხბურთის ყველა დამახასიათებელი ნიშნის ყვარებელი იყო — 9 შეხვედრაში 5 ფრე გატანილ იქნა მხოლოდ 10 გოლი (შეადარეთ ინგლისის ან შოტლანდიის 20-40 გოლს ყოველ ტურში).

მილანის „ინტერნაციონალემ“ შინ ფრედ ითამაშა „რომასთან“ — 0:0.

ბოლონიაში ამავე სახელწოდების ადგილობრივმა გუნდმა მოუგო „ნაპოლის“ — 1:0.

ტურინში ადგილობრივმა „იუვენტუსმა“ გამარჯვების მოპოვება „კალიარისთან“ მხოლოდ ბოლო წუ-

თებზე შეძლო დე ბაოლის მიერ გატანილი ბურთის წყალობით — 1:0. დანარჩენ შეხვედრათა შედეგები ასეთია: „ბრეშია“ — „მილანი“ 0:0, „ლაციო“ — „სპალი“ 1:1, „ვერეცია“ — „მანტოვა“ 0:0, „ლეკო“ — „ტორინო“ 0:0, „ფიჯა“ — „ფიორენტინა“ 1:2, „ლანეროსი“ — „ატალანტა“ 1:2.

აი, ლიდერთა ხუთეულიც:

	თ.	ბ.	ქ.
„ინტერი“	8	18	1 15
„იუვენტუსი“	8	12	2 13
„ნაპოლი“	8	9	4 12
„კალიარი“	8	11	1 11
„ბოლონია“	8	13	7 11

(საქ. ინფ.)

კვირას ჩატარდა ესპანეთის ჩემპიონატის IX ტური. ბილბაოში ადგილობრივი „ატლეტიკო“ შეხვედა მადრიდის „რეალს“. შესანიშნავად ითამაშა „ატლეტიკოს“ მეკარე ირიბარაკა და მატჩი დამთავრდა ფრედ — 0:0.

ბარსელონაში ამავე სახელწოდებას ადგილობრივი გუნდი შეხვედა „სევილიას“. ბარსელონელთა თავდასხმელებმა პირდაპირ შემუსრეს სტუმართა კარი — 5:0. 2 გოლის ავტორია ფრანგი თავდასხმელი მი-ულერი.

ტურის სენსაციად შეიძლება ჩათვალოს თაისის მფლობელის „რეალ სარაგოსას“ წაგება აუტსაიდერთან — ლა-კორუნიაში ამავე სახელწოდების ადგილობრივ გუნდთან — 1:4.

თაისის გოგონები მარცხდება

მადრიდის „ატლეტიკომ“ შინ მოუგო „პონტევედრას“ — 3:1.

დანარჩენი შედეგები ასეთია: „კორდოვა“ — „ესპანოლი“ 2:0, „ერკუსესი“ — „ლას-პალმასი“ 2:1,

„საბადელი“ — „ელჩე“ 0:0, „ვალენსია“ — „გრანადა“ 3:0.

14-14 ქულით ლიდერობენ მადრიდის „რეალი“ და „ვალენსია“. „ესპანოლს“ 12 ქულა აქვს.

(საქ. ინფ.)

ფეხბურთი

ახალი გეგმა — ეუსეპიო

ეუსეპიო და სილვა ფერერია ექსპერტებმა მსოფლიოს საუკეთესო ფეხბურთელად აღიარეს. იგი ლისაბონის „ბენფიკას“ თავდასხმის ვარსკვლავია და ინგლისის ჩემპიონატის ბომბარდირთ-ბომბარდირი. ეუსეპიო 500 ათას დოლარადაა შეფასებული.

აი, რას წერს მოწამბიკელ შავ ვარსკვლავზე მიუნხენის „სპორტ ილიუსტრატაში“ რედაქტორი ბ. ჰარენბერგი.

როგორ დაიწყო ახალი მეფის კარიერა?

ლორენცო-მარკინის ნავსადგურის ბარის ჭურჭლის მრეცხავი, 12 წლის ეუსეპიო ეუსის ფეხბურთელთა გაერთიანებაში („ოს ბრაზილიეროს“) თამაშობდა და თავდასხმელთა მეფედ ითვლებოდა. 16 წლისა მოზამბიკის ჩემპიონის „სპორტინგლუბ დე ლორენცო მარკინის“ სათადარიგო მთამაზე გასდა, გუნდის ძირითად შემადგენლობაში პირველივე გამოსვლისთანავე კი საუკეთესო ბომბარდირის სახელი მოიხვეჭა. ჩემპიონატის მატჩებში მის ანგარიშზე 55 გოლი მოითქმა.

ემდღომე პეღე ჩამბობილა და მარცხენა ხელით ისრეს ნატკენ მუსლს. სანე სიმწრით დაღრეცია, თავს ზანგი ფეხბურთელი ადგას, ეხმარება, აწვანარებს. ზანეს სხვა ფერის მაისური აცვია. იგი ეუსეპიოა.

ეს სურათი 1966 წლის 19 ივლისსაა გადაღებული. მას რომ დახვდავ, არ შეიძლება არ აღმოგხდეს: „მეფე დაემხო, გამარჯვოს მეფეს!“ მაგრამ საქმე მხოლოდ ეს სურათი როდია. 22 წლის პორტუგალიელმა „მეფის გვირგვინი“ მოიპოვა თავისი იშვიათი დრიბლინგით, ბრაზილიელთა დაცვის დაჯანებით, ზუსტი და მძლავრი დარტყმით.

საოცარია, რა ერთსულოვნად აღიარეს ინგლისის სპორტულმა ჟურნალისტებმა VIII ჩემპიონატის საუკეთესო ფეხბურთელად მათი ნაკრების კაპიტანი ბობი მური. ყველა სხვამ ხომ ამ ტიტულის ღირსად სწორედ ეუსეპიო ცნო. „ლონდონის კლუბმა“ „ნაიტსბრიჯმა“ მას ჩემპიონატის საუკეთესო ბომბარდირის თასი (9 გოლისთვის) და 3.000 დოლარიც გადასცა.

ეუსეპიოს თამაშის კლასი ჯეროვნად მაინც არ არის „დაფასებული“. იგი ყოველწლიურად იღებს 25 ათას დოლარს გასამრჯელოდ და, ამას გარდა, ყოველთვიურად 350 დოლარს პრემიად. იტალიური კლუბებისა და, განსაკუთრებით, ბრაზილიის ფეხბურთელების ხელფასთან ეს თითქმის არაფერია.

ეუსეპიო, როგორც პეღე, თავის შემოსავლის სახლებს ამზარს, ყიდულობს და თავდაც ამუშავებს ლისაბონსა და მშობლიურ ქალაქში. ფეხბურთის რომ აღარ ითამაშებს, ლორენცო-მარკინში დასახლებას აპირებს.

ეუსეპიო და სილვა ფერერია თავმდაბალი ახალგაზრდაა. თავდავიწყებით უყვარს თავისი მშვენიერი ცოლი, ამბობს, მას მაშინაც უყუარდა, როცა არც სახელი მქონდა, არც დიდებოა.

ძალზე გატაცებულია ავტობროლებით, თუმცა თავად მანქანის ყიდვას არ აპირებს.

რედაქტორი მ. კაპაბაძე.

ერთის ნაცვლად... მთელი გუნდი

ინგლისის სპორტული ჟურნალისტების ასოციაციამ, რომელიც ყოველი წლის ბოლოს ასახელებს საუკეთესო სპორტსმენს, 1966 წლის შედეგებით ასეთად აღიარა... ინგლისის ფეხბურთელთა ნაკრები. ასოციაციის თავმჯდომარემ ბრომლიმ განაცხადა: „ჩვენ არ შე-

გვიძლია გამოვეყოთ გუნდის კაპიტანი ბობი მური და მარტო იგი დავაჯილდოვოთ, როგორც ეს მსოფლიო ჩემპიონატში მოხდა. ჯილდო ყველამ ერთნაირად დაიმსახურა.“

წლის საუკეთესო სპორტსმენ ქალად აღიარებულ იქნა ცნობილი მოცურავე ლ. ლანდგროუ.

არგენტინელებსა და უილსონებს

ჯემრინის შეერთებულ შტატებში ფეხბურთის ჩემპიონატის გახსნისთვის გრძელდება უცხოელ ფეხბურთელთა შემოზიდვა. ათობით ემისარი იმყოფება ამჟამად მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყანაში იქაურ მოთამაშეთა გადმოზიდვისთვის.

დღემდე ცნობილი იყო, რომ ყველაზე მეტი ფეხბურთელი აშშ-ში შეიძინა დიდ ბრიტანეთსა და ავსტრალიაში, მაგრამ ბოლო ხანებში საქმონებმა სამხრეთამერიკელ-

ბავ მიჰყვეს ხელი. პირობები იმდენად კარგია, რომ არგენტინელთა ცნობილმა ვარსკვლავებმაც კი მოისურვეს შეერთებულ შტატებში გადასახლება. მათ შორის შეგვიძლია დავასახელოთ ა. როხასი („ბოკა ხუნიორსი“), ე. დე ლა მატა, ე. ინევა (ორივე — „რივერ პლეტიო“), ლ. კაბი („ვეზელ სარსფილი“). ეს უკანასკნელი გადავიდა კიდეც ნიუ-იორკის „გალისიამში“, სადაც უკვე არის ორი არგენტინელი — მ. გონსალესი და ხ. ველსკესი.

ლუისპილი. მძიმე წონაში პროფესიონალ მოკრივეთა მსოფლიო ჩემპიონმა მოკამედალიმ (კასიუს კლეი) ამ დღემდე მში გამართულ წარუხდლიან მატჩში პირდაპირ შემუსრა დუგ ჯონსი. მატჩის შემოსავალი გადაირიცხა ზღის სამშობლო ქალაქის — ლუისვილის ბავშვთა საავადმყოფოს ფონდში. ჩემპიონმა უარი თქვა თავის ჰონორარზე. რაც შეეხება ჯონსს, მან კონტრაქტი კუთვნილი 4 ათასი დოლარი ჩაიჭიბა.

ჩველი მოსახვევი. ფოტო თბილისის მე-10 საშუალო სკოლის X კლასის მოსწავლე ა. გურასაშვილისა.